

Trondheim, 1. juli 2020.

Mangfoldig norsk natur og fri ferdsel er viktigere enn noen gang!

Hans Bårdsgårds kommentar om «Bunadsskjending» 30. juni er først og fremst et angrep på Høyres politikk innen allmenn ferdselsrett og vern av natur, men det gir også uttrykk for holdninger Naturvernforbundet ønsker å kommentere på mer generelt grunnlag.

Allemannsretten ble lovfestet da friluftsløven ble vedtatt i 1957. Før den tid var allemannsretten en respektert sedvanerett for fri ferdsel, oppholdsrett og sankning av bær og sopp i utmark. Som følge av samfunnsutviklingen var det behov for å lovfeste allmennhetens rettigheter og samtidig sikre grunneierne mot for stor belastning. Bondepartiets leder og stortingsrepresentant Per Borten bidro til å få loven vedtatt. Siden 1957 har utviklingen ført til enkelte endringer som gir allmennheten utvidet ferdselsrett, som rett til sykling på private veier. På den andre siden er den allmenne ferdselsretten innskrenket som følge av ulik utbygging. I dag er allemannsretten mer enn noen gang en viktig forutsetning for vår naturkontakt og naturforståelse.

At vår levemåte driver rovdrift på natur og klima er vel kjent. Det biologiske mangfoldet er i sterk nedgang. Sjeldne planter, dyr og naturområder blir ikke vernet som kuriositeter - artige rariteter. De blir vernet fordi de er viktige for livsgrunnlaget for alt liv - også landbruk, fiske og annen næringsvirksomhet. Det er derfor særdeles kortsiktig å ikke legge begrensninger på næringsinteresser i sårbare områder. Å *unnlate* vern vil være et svik mot kommende generasjoner, også kommende generasjoner grunneiere. Vern gir varige verdier for grunneiere som ikke sager over greina de sitter på.

Naturvernforbundet i Trøndelag berømmer vern av Skarnsundet i Trondheimsfjorden (Inderøy kommune), som ble vedtatt 24. juni. Norge har ett av de lengste, vakreste og mest varierte kystområdene i verden. Gjennom Konvensjonen om biologisk mangfold og FNs bærekraftsmål har Norge forpliktet seg til å verne minst 10 prosent innenfor våre territorialfarvann innen 2020. Arbeidet har gått sent, og vi venter fremdeles på vern av Børgin (Borgenfjorden) som også ligger i Inderøy kommune. Kun omkring 3 prosent er vernet, så vi har langt igjen til Norge oppfyller våre internasjonale forpliktelser.

Det er vanskelig å forstå at vernevedtaket slo ned som en bombe, slik lokale politikere hevder og Bårdsgård gjentar. Både Skarnsundet og Børgin har vært utredet i 15 år, og verneforslagene har ligget klare i departementet i fire år. Både lokale, nasjonale og internasjonale hensyn er tatt med i vurderingene. I Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2020 var det planlagt vern for 12 områder høsten 2019. Det er ni av disse som nå er vedtatt vernet. Både Skarnsundet og Børgin var foreslått høsten 2019, men bare Skarnsundet ble vernet nå. Naturvernforbundet ser fram til et snarlig vernevedtak også for Børgin.

Skarnsundet og Børgin er to svært verdifulle marine områder med særegent artsmangfold av nasjonal og internasjonal verdi. Verdier under vann synes ikke like godt som de over Mange er derfor ikke klar over de unike egenskapene ved disse to områdene.

Vern av korallene i Skarnsundet mens de fremdeles lever er ikke kritikkverdig, men nødvendig. Venter vi til de er ødelagte er det for sent, Bårdsgård. Vernet vil ikke være til hinder for dagens aktiviteter, men det er viktig at vi nå får vernet disse biologiske oasene mot framtidige inngrep. Børgin og Skarnsundet har blitt brukt i undervisning og forskning siden 1870, og er viktige referanseområder for forskning og overvåking.

At Høyre nå verner fjord, skog og myr overrasker kanskje Hans Bårdsgård. Mange andre mener det er på høy tid. Vern vedtas ikke for at vi skal vi «formålsløst skal vase rundt». Vern sikrer vårt livsgrunnlag på lang sikt – noe både grunneiere og alle andre er avhengige av.

--

For nærmere informasjon og kommentarer, ta kontakt med

Magne Vågsland, leder Naturvernforbundet i Trøndelag, tlf.: 926 24 086.

Ingerid Angell-Petersen, styremedlem Naturvernforbundet i Trøndelag, tlf.: 908 87 602